

[A. C. Mortensen.]

paa store Formuer og store Aktieudbytter for en Vederstyggelighed. Det konservative Folkepartis Ordfører har da ogsaa under Finanslovbehandlingen brudt Staven over Forslaget. Derimod har Venstres Ordfører, saa vidt jeg har hørt, ikke sagt noget om det.

Den foreslaaede Rentelettelse er ikke saa stor som den, der var foreslaaet i Sommer, men *den* kunde jo ikke gennemføres, bl. a. fordi Venstre paastod, at det var en Almisse. Jeg forstod det saaledes, at naar man kaldte Forslaget en Almisse, var det, fordi Rentelettelsen var gjort afhængig af, at vedkommendes Indtægt ikke naaede en vis Størrelse. Jeg kan ikke anerkende denne Betragtning. Betingelsen for, at Hjælp faar Almissepræg, er efter min Opfattelse den, at det er Personer eller Institutioner, der skønner over, hvor meget Hjælp vedkommende trænger til, men der var jo i Forslaget fra i Sommer ikke Tale om noget Skøn, lige saa lidt som i det foreliggende Forslag; derfor var det urimeligt, at man dengang talte om Almisse. Nej, det var saaledes efter Forslaget fra i Sommer, og det er atter saaledes efter dette Forslag, at den Dag, Skatteligningen er lagt, kan den enkelte Landmand møde med sin Skattededd og sige: Saa meget Rentelettelse har jeg Ret til. Hvis det kan kaldes Almisse, kan vi jo i det hele taget ikke lovgive herinde om Hjælp, hverken for Erhverv eller for nødstedte Personer, uden at man kan vrænge Ordet. Almisse efter den. Men desuagtet har Regeringen taget Hensyn til den Kritik, der rejstes fra Venstres Side, og frafaldet Kravet om en Indtægtsgrense; derved bliver der flere, der kan faa Gavn af Rentelettelsen, men det medfører ganske naturligt, at Lettelsen bliver noget mindre for den enkelte.

Den Rentelettelse, der skal ydes gennem Fonden indtil 1938, maa skaffes til Veje andetsteds fra, da Fonden ved sin Oprettelse jo ingen Penge har; men efter 1938 skulde den hvile i sig selv derved, at Landbruget, naar dets Forrentningsprocent kommer op paa 5 eller derover, skal indbetale en vis Promille til denne Fond, som derved kan opsamle Kapital til Renteudligning, naar Landbrugskrise og ny Konjunkturedgang melder sig. Vi ved jo alle, at saa længe det kapitalistiske Samfund bestaar, hvor der produceres ikke efter Behov, men efter Profit, vil de saakaldte gode og daarlige Tider skifte. Man gennemfører ved denne Fond i nogen Grad den konjunkturbestemte Rente. I Virkeligheden kommer Fonden til

at virke som en Forsikring mod vanskelige Tider, og det skulde man synes alle maatte være interesseret i. Den vil tillige modvirke de stærkt svingende Priser paa Landbrugsjendomme, hvilket ogsaa er af stor Betydning for Landbruget. Jeg ser nok, at en meget klog Mand, i hvert Fald en meget lærd Mand, har skrevet i et herværende konservativt Organ, at vi behøver ikke denne Fond, thi Landbruget kan nok selv klare sine Konjunktursvingninger. Men selv om denne Mand er meget lærd, har han aabenbart forfærdelig lidt Kendskab til Forholdene, som de har været i de sidste Aar. Vi, der færdes meget ude blandt Landboere, har rigtigt nok forstaaet, at det var meget vanskeligt for Landbruget at klare den Konjunkturedgang, vi har været inde i, og det tør ogsaa nok antydes, at vi i denne Forsamling i de sidste Aar har hørt et og andet om, at Landbruget havde svært ved selv at klare Konjunkturedgangen. Jeg synes derfor ikke, vedkommende har Ret i, at der ikke er Brug for den Fond, tværtimod, jeg synes, den er stærkt paakrævet. Det er ganske naturligt, at de Statshusmænd, som i Forvejen har konjunkturbestemt Rente, ikke skal være Deltagere i Fonden.

§ 19 bestemmer, at Debitorer, der har Laan i deres Ejendomme i Henhold til Boliglovene af 1922, 1925 og 1926, i Terminerne 1935—36 faar deres Rente nedsat fra 5 til 4½ pCt. Ogsaa dette er en værdifuld Bestemmelse.

Afsnit III omhandler Akkord- og Moratoriebestemmelser. Disse Bestemmelser betegner efter min Opfattelse en betydelig Forbedring i Forhold til den bestaaende Akkordlovgivning. Der er navnlig den uhyre vigtige Ændring, at den Pris, Ejendommen skal ansættes til for den akkordsøgende, skal ansættes efter Værdien i Handel og Vandel og ikke efter Ejendoms-skyldansættelsen. Det er jo ingenlunde sjældent, navnlig ovre i Jylland, at Ejendoms-skylden ligger omkring ved Halvdelen af Handelsværdien. Hertil føjes yderligere, at hvis Kreditor mener, at den Pris, Ejendommen ansættes til for den akkordsøgende, er for lav, har Kreditor Lov til at give Bud, og hvis der bydes mere, end vedkommende akkordsøgende vil beholde Ejendommen til, har han Ret til at overtage den mod at betale Ejeren 400 Kr. plus ½ pCt. af Overtagelsessummen, det vil sige det Beløb, man mener Kreditor sparer ved at undgaa Tvangsauktion.

Disse Ændringer i Loven vil antagelig bevirke, at den stærke Kritik, der ofte har lydt, og efter min Mening med Rette, fra